

Grondige hervorming investeringsaftrek vanaf 1 januari 2025

Ervaren Bedrijfsleider PRO Jaargang 16 - n° 5 - 16 augustus
2024

Met de wet van 12 mei 2024 houdende diverse fiscale bepalingen werd de investeringsaftrek grondig hervormd. De hervorming is van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa. Een overgangsmaatregel is voorzien voor de activa die vóór die datum werden verworven of tot stand gebracht.

Huidige regeling

Welke activa?

De investeringsaftrek laat belastingplichtigen toe om de belastbare winst te verminderen met een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht, en dit op voorwaarde dat de vaste activa in België gebruikt worden voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid. De investeringsaftrek staat ook open voor immateriële vaste activa. Bepaalde activa worden uitgesloten uit de toepassing van de investeringsaftrek (art. 75 WIB 92), zoals vaste activa die niet uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt, activa waarvan het gebruiksrecht werd overgedragen aan een derde die niet aan de

voorwaarden voldoet om de investeringsaftrek te genieten, niet-afschrijfbaar activa (zoals de blote eigendom of een grond), enz. Ook patrimoniumvennootschappen kunnen toepassing maken van de investeringsaftrek. De aan- en verkoop van vastgoed behoort immers tot hun kernactiviteit, zodat de investeringen in onroerend goed kunnen worden geacht voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid te worden gebruikt.

Twee soorten

Er bestaan twee soorten van investeringsaftrek: de eenmalige en de gespreide investeringsaftrek. De eenmalige investeringsaftrek voorziet in een eenmalige aftrek ten belope van een bepaald percentage van de gedane investeringen. Bij de gespreide investeringsaftrek daarentegen kan de belastingplichtige een bepaald percentage van de afschrijvingen op het investeringsgoed in aftrek nemen gedurende de afschrijvingstermijn. Binnen de eenmalige en gespreide investeringsaftrek onderscheidt men de gewone investeringsaftrek (van 8%) en de verhoogde investeringsaftrek (verhoogde percentages zijn dan van toepassing).

Overdraagbaarheid

De niet-benutte investeringsaftrek is onbeperkt in de tijd overdraagbaar in de vennootschapsbelasting, met uitzondering van de gewone investeringsaftrek die slechts één jaar

overdraagbaar is. Het in een later belastbaar tijdperk in aftrek te nemen bedrag aan overgedragen investeringsaftrek is wel begrensd.

Wijzigingen

Algemeen

Met de hervorming wordt er vooral gesleuteld aan de berekeningsgrondslag en de toepasselijke tarieven. Het is de bedoeling om het amalgaam aan percentages weg te werken. Door de koppeling aan de index wijzigden die jaarlijks. Voor inkomstenjaar 2023 waren ze enorm gestegen, om vervolgens in 2024 weer te dalen.

De wijziging in de berekeningsgrondslag heeft specifiek betrekking op de uitsluiting van de bezoldigingen die al in aanmerking genomen zijn voor een vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing. Deze mogen niet langer in de berekeningsbasis (lees: aanschaffings- of beleggingswaarde van de activa) van de investeringsaftrek worden opgenomen.

Wat betreft de toepasselijke percentages wordt voortaan gewerkt met drie 'sporen'.

Spoor 1: basisaftrek

Het algemene spoor bestaat uit de basisaftrek. Dit is het meest toegankelijke traject. Het toe te passen percentage bedraagt 10%. Als het om digitale investeringen gaat, wordt het percentage verhoogd naar 20%. Het gaat in dat laatste geval dan om software en apparatuur ter ondersteuning van digitale betalings- en facturatiesystemen, digitale boekhoudsystemen, digitale CRM-systemen, digitale e-commerceplatformsystemen en digitale systemen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Het is de bedoeling dat de basisaftrek kan worden toegepast zonder veel vormvereisten en zonder aanvraagprocedure. Wel is het nog steeds

verplicht om de formulieren 275U en 276U bij te voegen bij de aangifte vennootschapsbelasting.

De basisaftrek en de aftrek voor digitale investeringen staan enkel open voor kmo-vennootschappen.

Spoor 2: thematische aftrek

Daarnaast is er het 'gerichte' spoor, dat de thematische aftrek omvat. Dit spoor komt in de plaats van de huidige bijzondere investeringsaftrekken. De thematische aftrek kan een aanzienlijk hoger percentage genieten dan de gewone basisaftrek. Zo bedraagt het toepasselijk percentage voor kleine vennootschappen 40% en voor andere vennootschappen 30%.

De toepassing van de thematische aftrek veronderstelt dat de investering valt binnen één van de vier vooropgestelde categorieën: (i) efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie, (ii) koolstofemissievrij vervoer, (iii) milieuvriendelijke investeringen of (iv) ondersteunende digitale investeringen verwant aan één van de drie voorgaande categorieën.

Voor elk thema zal bij Koninklijk Besluit een lijst worden gepubliceerd met de in aanmerking komende investeringen. Deze lijst zou om de drie jaar geactualiseerd worden. Gebeurt dit niet tijdig, dan vervalt de lijst en komen nieuwe investeringen niet meer in aanmerking voor dat thema binnen de investeringsaftrek, totdat er een nieuwe lijst bij KB wordt gepubliceerd. Het is de bedoeling om te vermijden dat verouderde technologieën blijvend een fiscaal voordeel zouden kunnen genieten.

Om de thematische aftrek te kunnen genieten, moet de belastingplichtige een attest toevoegen aan de aangifte vennootschapsbelasting afgeleverd door de bevoegde overheid waaruit blijkt dat de investering binnen een van de bij KB gepubliceerde lijsten van investeringen valt.

Spoor 3: technologieaftrek

Ten derde is er het 'specifieke' spoor van de technologieaftrek. Het toe te passen tarief bedraagt 13,5% en kan worden toegepast voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling. Voor die laatste categorie kan de investeringsaftrek ook gespreid toegepast worden, in welk geval het tarief 20,5% bedraagt.

De technologieaftrek stemt overeen met de huidige verhoogde investeringsaftrek voor octrooien en voor milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling.

Gespreide aftrek

Vandaag hebben belastingplichtigen de keuze om de investeringsaftrek gespreid toe te passen voor een periode gelijk aan de afschrijvingsduur van het investeringsgoed. Deze mogelijkheid tot gespreide aftrek wordt in het nieuwe regime beperkt tot de technologieaftrek.

Verbod van cumul

Bovendien heeft de wetgever expliciet bepaald dat er voortaan geen cumul mogelijk is van de verschillende investeringsaftrekken. Per investering zal de belastingplichtige dus moeten kiezen welk systeem binnen de investeringsaftrek er wordt toegepast, als een investering aan de criteria van meerdere categorieën van aftrekken voldoet.

Inwerkingtreding

De nieuwe regeling is van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa. Er wordt ook in een overgangmaatregel voorzien voor de 'lopende projecten'. Activa die al werden verkregen of tot stand gebracht vóór 1 januari 2025 blijven onderworpen aan de huidige regeling. Dit impliceert onder meer dat in het kader van de gespreide taxatie, waarbij de investering werd

gedaan vóór 1 januari 2025, maar de afschrijvingen doorlopen tot na die datum, de huidige regeling nog kan worden toegepast.

ADVIEZEN

- De hervorming van de investeringsaftrek grijpt voornamelijk in op de berekeningsgrondslag en de geldende tarieven. Met de basisaftrek, de verhoogde thematische aftrek en de technologieaftrek worden er drie 'sporen' gecreëerd met elk hun eigen vaste percentages.
- De nieuwe regeling is van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa. Er is een overgangmaatregel voorzien voor de activa die voor die datum tot stand werden gebracht of verkregen. Voor deze 'lopende investeringen' kunnen de huidige regels verder toegepast worden.

Bernd Tiebout
Advocaat Sansen International Tax Lawyers